

INFORMACJA O OBROCI GAZEM ZIEMNYM I JEGO PRZESYLE za styczeń- wrzesień 2013 r.

Wstęp

Niniejsza informacja przedstawia ogólną sytuację na hurtowym rynku gazu ziemnego w miesiącach styczeń- wrzesień 2013 r. Cykliczny monitoring tego rynku został wdrożony przez Prezesa URE w związku ze stopniową liberalizacją tego rynku i deregulacją taryf. Odejście od regulacji cen wymaga udostępniania informacji o sytuacji cenowej na tym rynku. Istnienie płynnego hurtowego rynku gazu jest jednym z warunków deregulacji cen w obrocie detalicznym.

W założeniu dla przyspieszenia rozwoju hurtowego rynku gazu istotne znaczenie miało wprowadzenie z dniem 11 września 2013 r. obowiązku sprzedaży gazu na giełdzie towarowej. Obecnie obowiązek ten wynosi 30% gazu wprowadzonego do sieci przesyłowej przez przedsiębiorstwo zajmujące się obrotem gazem ziemnym. Wolumen gazu objętego ww. obowiązkiem ulegnie w kolejnych latach zwiększeniu od 1 stycznia 2014 r. do 40 % , a od 1 stycznia 2015 r. do 55 %. We wrześniu 2013 r. nie zaobserwowano jeszcze wpływu ww. obowiązku na obrót na giełdzie towarowej.

1. Sytuacja ogólna na rynku gazu ziemnego

Na koniec września 2013 r. 124 podmiotów posiadało koncesję na obrót paliwami gazowymi. Natomiast 39 przedsiębiorstw energetycznych aktywnie uczestniczyło w obrocie gazem ziemnym (wg. stanu na III kwartał 2013 r.). We wrześniu 2013 r. wolumen transakcji zrealizowanych w punkcie wirtualnym OTC wyniósł 40,5 GWh, natomiast na giełdzie towarowej – 53,4 GWh. Średnie ciepło spalania gazu wysokometanowego w systemie przesyłowym wyniosło 11,15 kWh/m³.

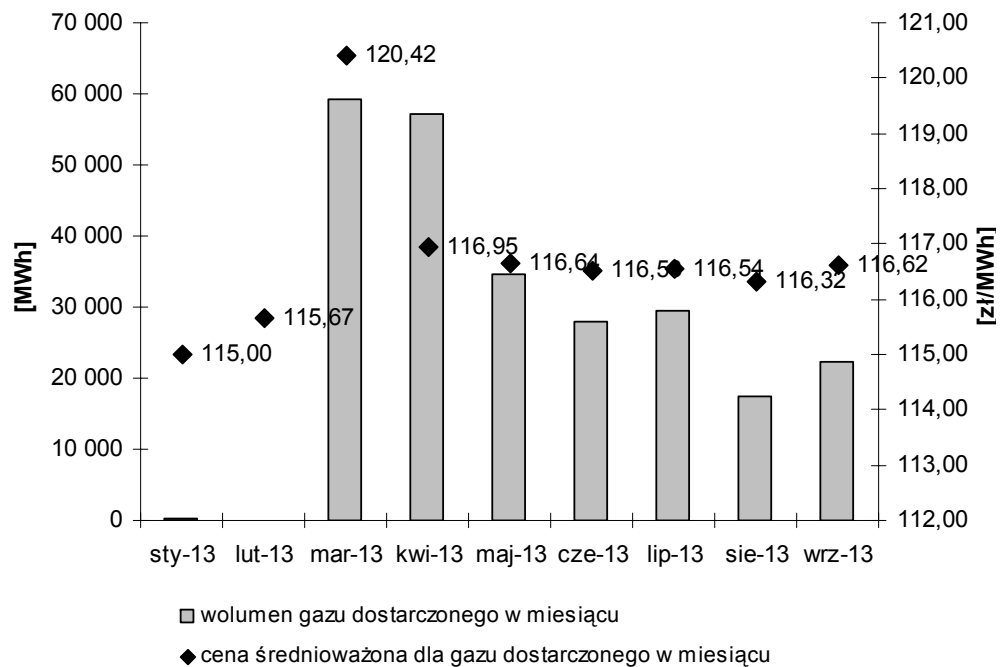
Znaczącą część obrotu hurtowego odbywa się nadal w fizycznych punktach sieci i dotyczy dostaw do spółek, które posiadają własne sieci dystrybucyjne.

2. Giełda gazu ziemnego

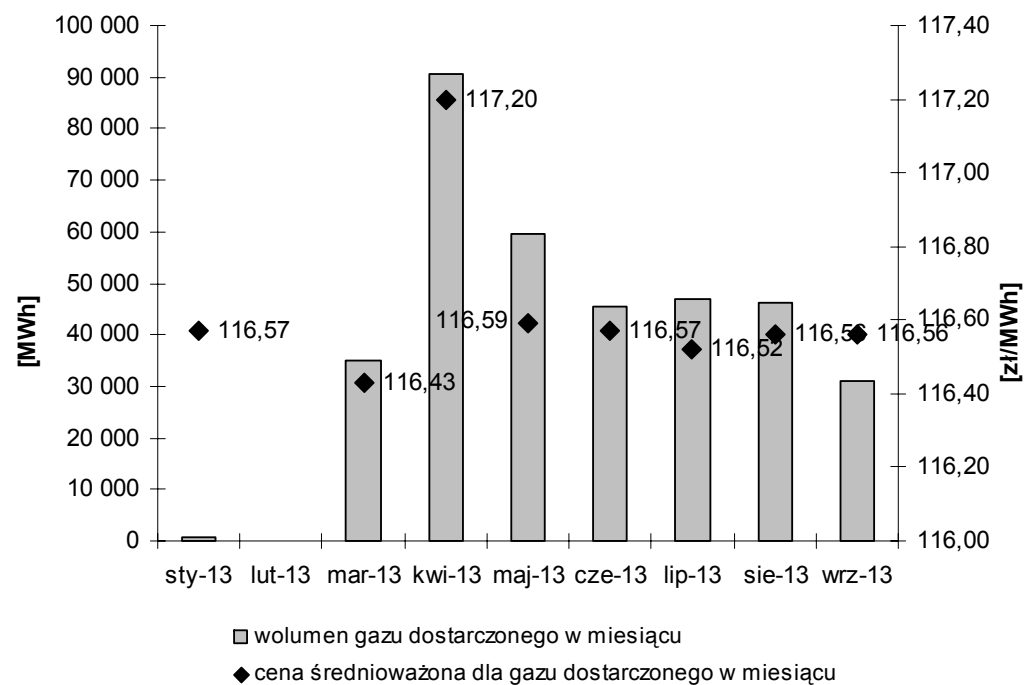
W miesiącach styczeń- wrzesień 2013 r. w wyniku realizacji kontraktów zawartych na Towarowej Giełdzie Energii SA dostarczono 603 632 MWh gazu ziemnego po średniej cenie 117,06 zł/MWh. W tym okresie kontrakty zawarte zostały na wolumen 249 223 MWh na rynku spot i 430 342MWh na rynku terminowym. Średnia cena gazu dostarczonego w wyniku realizacji kontraktów zawartych na rynku spot we wrześniu wyniosła 116,62 zł/MWh, natomiast na rynku terminowym – 116,56 zł/MWh. Na rynku spot i na rynku terminowym we wrześniu średni wolumen ofert zakupu gazu nie przekraczał średniego wolumenu ofert sprzedaży. Wyniki notowań poszczególnych kontraktów są na bieżąco podawane na stronie www.wyniki.tge.pl/pl.

Poniższe wykresy pokazują wolumen oraz cenę dostarczonego gazu w wyniku realizacji kontraktów zawartych na rynku dnia następnego gazu oraz na rynku terminowym towarowym dla instrumentów gazowych.

RDNG

RTTG

Źródło: Towarowa Giełda Energii S.A.

3. Bilans gazu w sieci przesyłowej (z uwzględnieniem przepływów gazu w gazociągu Jamalskim)

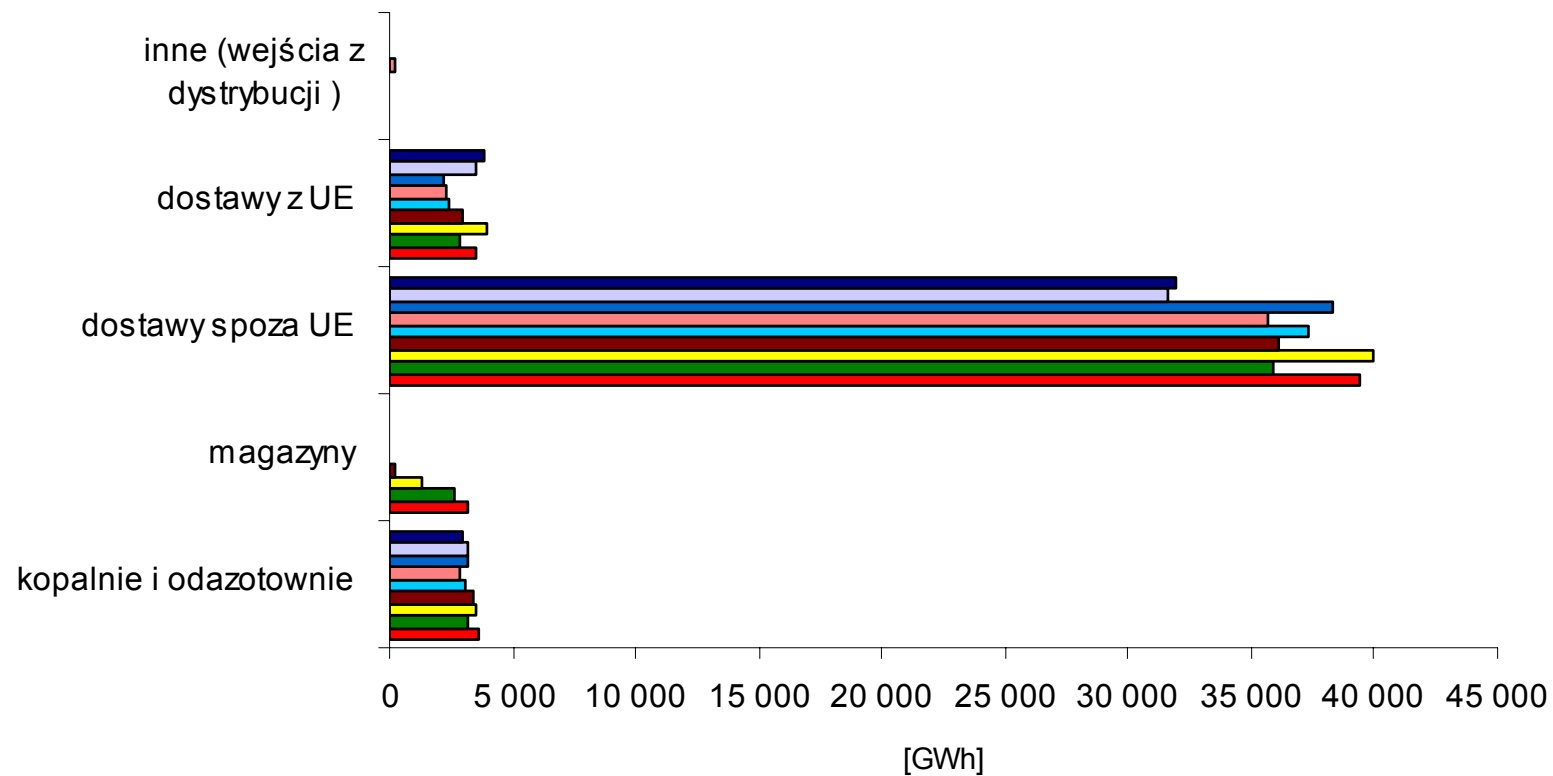
Poniższe zestawienie pokazuje bilans przepływów handlowych gazu w sieci przesyłowej (z uwzględnieniem SGT) we wrześniu 2013 r.

Miesiąc	wrzesień 13	
Rodzaj Gazu	Gaz Wysokometanowy	Gaz zaazotowany
Średnie ciepło spalania [kWh/m ³]	11,147	8,889
Wejście do systemu razem [MWh]	38 147 619	579 490
z tego: kopalnie i odazotownie [MWh]	2 349 802	579 490
magazyny [MWh]	50 811	
dostawy spoza UE [MWh]	31 910 447	
dostawy z UE [MWh]	3 822 433	
inne (wejścia z dystrybucji) [MWh]	14 126	
Wyjście z systemu razem [MWh]	38 147 619	579 490
z tego: mieszalnie i odazotownie [MWh]	0	314 197
magazyny [MWh]	1 574 321	
do sieci dystrybucyjnej [MWh]	5 676 876	172 054
do odbiorców końcowych na sieci przesyłowej [MWh]	3 721 898	90 913
dostawy do UE [MWh]	25 673 405	
dostawy poza UE [MWh]	1 055 607	
Potrzeby własne operatora i inne [MWh]	445 513	2 326

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A i SGT EuRoPol GAZ S.A.

Poniższe wykresy pokazują bilans przepływów handlowych gazu wysokometanowego i zaazotowanego w sieci przesyłowej (z uwzględnieniem SGT) w miesiącach styczeń-wrzesień 2013 r.

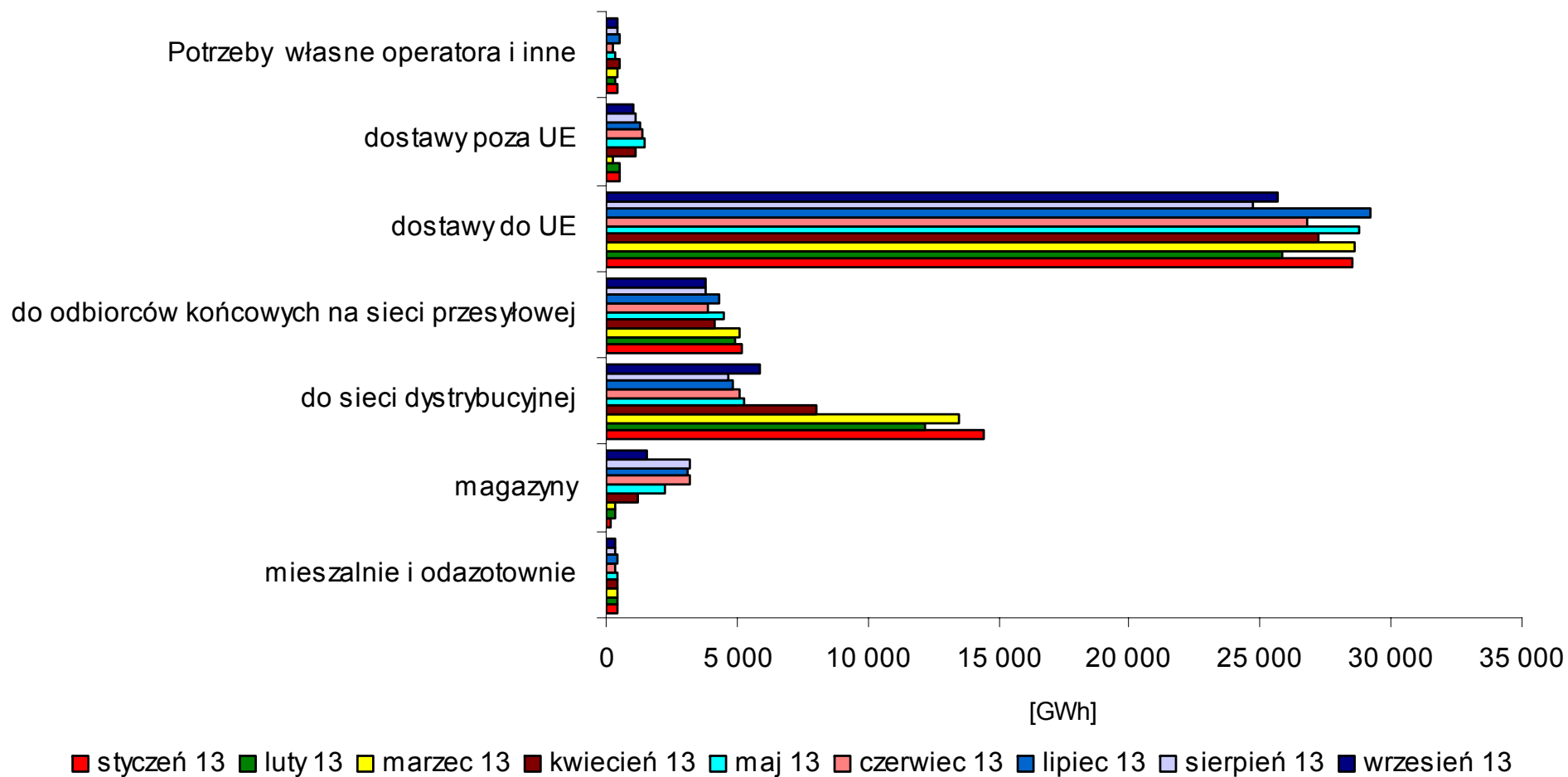
Punkty wejścia do systemu

■ styczeń 13 ■ luty 13 ■ marzec 13 ■ kwiecień 13 ■ maj 13 ■ czerwiec 13 ■ lipiec 13 ■ sierpień 13 ■ wrzesień 13

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A i SGT EuRoPol GAZ S.A.

Punkty wyjścia z systemu

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A i SGT EuRoPol GAZ S.A.

4. Miesięczne zdolności przesyłowe na połączeniach transgranicznych (dane za wrzesień 2013 r.).

Punkty wejścia/wyjścia	Techniczne zdolności przesyłowe [kWh/h]	Zdolności przesyłowe zakontraktowane na zasadach ciągłych [kWh/h]	Zdolności przesyłowe oferowane na zasadach przerywanych [kWh/h]	Zdolności zakontraktowane na zasadach przerywanych (suma wszystkich kontraktów) [kWh/h]	Przesył zrealizowany [MWh]	Średnie ciepło spalania [kWh/m ³]
Lasów [DE-PL]	2 007 000	1 988 225	2 007 000	881	1 193 411	11,177
Lasów rewers [PL-DE]	0	0	2 007 000	0	0	11,177
Gubin	22 300	22 300	22 300	0	1 928	11,173
Cieszyn (CZ-PL)	177 434	177 434	177 434	1 064 131	95 536	11,261
Cieszyn rewers (PL-CZ)	0	0	177 434	0	0	11,261
Branice Czechy	1 802	777	1 802	1 025	176	11,232
Hermanowice k. Ukraina	0	0	2 256 000	1 961 423	1 055 790	11,22
Drozdowicze	5 645 000	5 555 741	5 645 000	1 782 759	2 735 808	11,22
Tietierowka	301 050	301 050	301 050	0	51 855	11,217
Wysokoje	6 968 750	4 143 173	6 968 750	2 825 577	1 602 721	11,217
Kamminke	166 950	0	166 950	0	0	11,055
Włocławek	3 892 000	2 209 633	3 892 000	3 418 138	2 604 340	11,149
Lwówek	3 002 400	1 533 748	3 002 400	2 409 982	1 378 659	11,154

* - Zdolności przesyłowe wyrażone są w jednostce [kWh/h], która wykorzystywana jest w realizacji kontraktów z ZUP

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A

5. Zdolności przesyłowe na połączeniach transgranicznych - SGT - przesył realizowany przez OGP Gaz-System SA (bez uwzględnienia kontraktów historycznych) - dane za wrzesień 2013 r.

Punkty wejścia/wyjścia	Techniczne zdolności przesyłowe [m3/d]	Zdolności przesyłowe zakontraktowane na zasadach ciągłych [m3/d]	Zdolności przesyłowe oferowane na zasadach przerywanych [m3/d]	Zdolności zakontraktowane na zasadach przerywanych (suma wszystkich kontraktów) [m3/d]	Przesył zrealizowany [MWh]	Średnie ciepło spalania [kWh/m3]
Mallnow rewers [DE-PL]	0	0	15 965 000	13 460 950	2 531 358	10,381
Kondratki (zdolności udostępniane przez GazSystem) [BY-PL]	3 970 000	3 610 000	3 970 000	0	975 000	10,381
Mallnow [PL-DE] (zdolności udostępniane przez Gaz-System)	3 610 000	3 610 000	0	0	975 000	10,381

* - Zdolności przesyłowe wyrażone są w jednostce [m3/d], która wykorzystywana jest w realizacji kontraktów z ZUP

** - Podane w tabeli wartości odnoszą się do warunków kontraktowych w jednostkach GOST

(współczynnik przeliczeniowy dla przeliczania zdolności przesyłowej wyrażonej w objętości gazu z temperatury 20°C na warunki normalne przy 0°C wynosi 0,93168)

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A

6. Harmonogram udostępniania wolnych przepustowości na połączeniach transgranicznych – terminy składania wniosków

6.1. Ogólne zasady udostępniania zdolności przesyłowych zgodnie z instrukcją dla Systemu Gazociągów Przesyłowych (SGP):

1. Przydział przepustowości ciągłej długoterminowej i krótkoterminowej (półrocznej, kwartalnej, miesięcznej) dostępnej od 1 października roku gazowego, odbywa się do 15 maja poprzedniego roku gazowego. Składanie wniosków na kolejny rok gazowy następuje w dniach 1-15 marca.
2. Przydział przepustowości ciągłej krótkoterminowej na okres półroczny, kwartalny, miesięczny i jednodniowy w ciągu roku gazowego odbywa się 30 dni po otrzymaniu poprawnego wniosku. Wniosek należy złożyć nie wcześniej niż 3 miesiące i nie później niż 1 miesiąc przed przewidywanym terminem korzystania z przepustowości
3. W przypadku gdy zapotrzebowanie na moce przesyłowe na połączeniach transgranicznych przekracza dostępne przepustowości, alokacja odbywa się w formie aukcji, zgodnie z procedurą opisaną w pkt 20.5 IRiESP

6.2 Zasady udostępniania zdolności zgodnie z instrukcją dla Systemu Gazociągów Tranzytowych (SGT):

1. Przydział zdolności ciągłej długoterminowej odbywa się do 20 listopada (składanie wniosków do 30 września)
2. Przydział zdolności ciągłej krótkoterminowej odbywa się do 10 grudnia (składanie wniosków do 5 grudnia).
3. Przydział zdolności przerywanej długoterminowej w tym zwrotnej odbywa się do 31 października (składanie wniosków do 30 września).
4. Przydział zdolności przerywanej krótkoterminowej w tym zwrotnej odbywa się do 10 grudnia (składanie wniosków do 25 listopada).
5. Przydział zdolności krótkoterminowej ciągłej, przerywanej w tym zwrotnej oraz na okres jednej doby gazowej w ciągu roku 15 dni od daty złożenia kompletnego wniosku. Wnioskodawca może w każdym czasie, w ciągu roku gazowego, w którym ma być świadczona usługa przesyłania złożyć wniosek o świadczenie usługi przesyłania z tym, że wnioski te powinny być złożone nie wcześniej niż 2 miesiące i nie później niż 1 miesiąc przed planowanym dniem rozpoczęcia świadczenia usługi.

Wnioski należy składać do OGP Gaz-System SA, który jest operatorem dla SGT.

W chwili obecnej trwa rozbudowa stacji Mallnow, która umożliwi już od 2014 roku zmianę mocy przesyłowej z przerywanej na ciągłą na punktach Mallnow, Lwówek i Włocławek. Dzięki prowadzonym obecnie działaniom możliwe będzie świadczenie usługi fizycznego przesyłu zwrotnego w punkcie Mallnow. Alokacja dostępnej zdolności planowana jest do przeprowadzenia na przełomie 2013/2014 roku i uwarunkowana przebiegiem prac modernizacyjnych. Jeżeli inwestycja zostanie zakończona zgodnie z harmonogramem przepustowość ciągła w tym punkcie powinna być dostępna na przełomie II/III kwartału 2014 roku.

6.3 Niezarezerwowane zdolności przesyłowe

Poniżej przedstawiono informacje o dostępnych zdolnościach przesyłowych, które nie zostały zarezerwowane wg stanu na koniec sierpnia 2013 r. Poniżej wskazane zdolności mogą być wykorzystywane przez wszystkich uczestników rynku gazu, którzy mają podpisane umowy z Gaz-System SA. Zasady zamawiania tych mocy zostały opisane powyżej. Część z tych mocy jest udostępniana wyłącznie na zasadach przerywanych, szczególnie w przypadku punktów rewersowych. W takim przypadku każdy uczestnik rynku może zarezerwować maksymalną dostępną przepustowość punktu, a w sytuacji gdy nominacje wszystkich uczestników na daną dobę gazową przekraczają zdolności przesyłowe danego punktu, nominacje te są proporcjonalnie redukowane.

Tabela 6.3.1: Niezarezerwowana zdolność przesyłowa systemu należącego do OSP na najbliższe 18 m-cy [kWh/h]

Nazwa punktu	2013	2013	2013	2013	2014	2014	2014	2014	2014
	wrzesień	październik	listopad	grudzień	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj
Lasów rewers**	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000
Lasów	18 775	18 776	18 776	18 776	165	165	165	37 065	37 065
Gubin	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cieszyn rewers**	177 434	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	177 434
Cieszyn*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Branice Czechy	1 025	0	0	0	0	0	0	0	0
Hermanowice k. Ukraina**	1 883 760	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100
Drozdowicze	89 259	0	0	0	0	0	0	0	0
Tietierowka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wysokoje	2 825 577	2 855 615	2 855 615	2 855 615	2 855 615	2 855 615	2 855 615	2 855 615	2 855 615
Włocławek	1 682 367	1 687 701	1 687 701	1 687 701	1 687 701	1 687 701	1 687 701	1 687 701	1 687 701
Lwówek	1 468 652	1 472 752	1 472 752	1 472 752	1 472 752	1 472 752	1 472 752	1 472 752	1 472 752
Kamminke	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950

Nazwa punktu	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2015	2015
	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	styczeń	luty
Lasów rewers	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000
Lasów	37 065	37 165	37 165	37 165	57 979	57 979	57 979	2 006 052	2 006 052
Gubin	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cieszyn rewers	177 434	177 434	177 434	177 434	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920
Cieszyn*	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Branice Czechy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hermanowice k. Ukraina**	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100
Drozdowicze	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tietierowka	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wysokoje	2 855 615	2 855 615	2 855 615	2 855 615	2 855 615	2 855 615	2 855 615	2 855 615	2 855 615
Włocławek	1 687 701	1 687 701	1 687 701	1 687 701	1 687 701	1 687 701	1 687 701	1 687 701	1 687 701
Lwówek	1 472 752	1 472 752	1 472 752	1 472 752	1 472 752	1 472 752	1 472 752	1 472 752	1 472 752
Kamminke	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950

* - długoterminowa zdolność na punkcie Cieszyn jest zakontraktowana do 2026 r. w ramach procedury Open Season, w punkcie tym udostępniana jest zdolność krótkoterminowa w ramach kontraktów day-ahead

** - dostępna zdolność przesyłowa przerywana

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A

Tabela 6.3.2: Niezarezerwowana zdolność przesyłowa systemu należącego do OSP na 10 lat [kWh/h]

Nazwa punktu	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lasów rewers**	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000
Lasów	18 776	57 979	2 006 052	2 006 052	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000	2 007 000
Gubin	0	0	0	0	22 300	22 300	22 300	22 300	22 300	22 300
Cieszyn rewers**	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920	1 167 920
Cieszyn*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Branice Czechy	0	0	0	0	1 802	1 802	1 802	1 802	1 802	1 802
Hermanowice k. Ukraina**	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100	1 887 100
Drozdowicze	0	0	0	0	5 645 000	5 645 000	5 645 000	5 645 000	5 645 000	5 645 000
Tietierowka	0	0	0	0	301 050	301 050	301 050	301 050	301 050	301 050
Wysokoje	2 855 615	2 855 615	2 855 615	2 855 615	6 968 750	6 968 750	6 968 750	6 968 750	6 968 750	6 968 750
Włocławek	1 687 701	1 687 701	1 687 701	1 687 701	3 901 100	3 901 100	3 901 100	3 901 100	3 901 100	3 901 100
Lwówek	1 472 752	1 472 752	1 472 752	1 472 752	3 010 230	3 010 230	3 010 230	3 010 230	3 010 230	3 010 230
Kamminke	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950	166 950

* - długoterminowa zdolność na punkcie Cieszyn jest zakontraktowana do 2026 r. w ramach procedury Open Season, w punkcie tym udostępniana jest zdolność krótkoterminowa w ramach kontraktów day-ahead

** - dostępna zdolność przesyłowa przerywana

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A

Tabela 6.3.3: Niezarezerwowana zdolność przesyłowa systemu SGT na 18 m-cy [m³/d]

Nazwa punktu	2013	2013	2013	2013	2014	2014	2014	2014	2014
	wrzesień	październik	listopad	grudzień	styczeń	luty	marzec	kwiecień	maj
Kondratki	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Mallnow	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Włocławek	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000
Lwówek	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000
Mallnow rewers *	2 504 050	6 804 050	6 804 050	6 804 050	7 259 538	7 259 538	7 259 538	7 259 538	7 259 538

Nazwa punktu	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2014	2015	2015
	czerwiec	lipiec	sierpień	wrzesień	październik	listopad	grudzień	styczeń	luty
Kondratki	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Mallnow	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Włocławek	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000
Lwówek	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000
Mallnow rewers *	7 259 538	7 259 538	7 259 538	7 259 538	7 259 538	7 259 538	7 259 538	7 259 538	7 259 538

* - dostępna zdolność przesyłowa przerywana

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A

Tabela 6.3.4: Niezarezerwowana zdolność przesyłowa SGT na 10 lat [m³/d]

Nazwa Punktu	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kondratki	360 000	360 000	360 000	3 970 000	3 970 000	3 970 000	3 970 000	3 970 000	86 590 000	86 590 000
Mallnow	0	0	0	3 610 000	3 610 000	3 610 000	3 610 000	3 610 000	86 590 000	86 590 000
Włocławek	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000	3 535 000
Lwówek	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000	3 400 000
Mallnow rewers *	6 804 050	7 259 538	7 259 538	13 287 599	15 965 000	15 965 000	15 965 000	15 965 000	15 965 000	15 965 000

* - dostępna zdolność przesyłowa przerywana

Źródło: OGP GAZ-SYSTEM S.A